

Documentatie
Community Innovation Survey (CIS) 2016

Bronvermelding

Publicatie van uitkomsten geschiedt door de onderzoeksinstituting of de opdrachtgever op eigen titel. Verwijzing naar het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) betreft uitsluitend het gebruik van de niet-openbare microdata. Deze microdata zijn onder [bepaalde voorwaarden](#) voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie microdata@cbs.nl. Dat wordt als volgt geformuleerd:

“Resultaten [gedeeltelijk] gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstituting, c.q. opdrachtgever*] op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek betreffende de Innovatie-enquête voor de verslagperiode 2014-2016, oftewel CIS 2016. Dit bestand is door het CBS samengesteld.”

Engelse versie

“Results based on calculations by [*name of research institution or commissioning party*] using non-public microdata from Statistics Netherlands.”

Under [certain conditions](#), these microdata are accessible for statistical and scientific research. For further information: microdata@cbs.nl.

Beschikbare bestand(en):

CIS 2016

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- WEIGHT16 is de ophoogfactor die gebruikt dient te worden voor ophoging naar de totale populatie.
- De koppelsleutel voor bedrijfseenheden is de BE_ID (het bedrijfsidentificatienummer). Het format van deze variabele is Numeriek. Met deze variabele kunnen bijvoorbeeld de ABR-bestanden gekoppeld worden met PS (Productiestatistiek) en R&D-gegevens.
- In een aantal gevallen zal de waarde van de sbi08_2digit afwijken van de basis (sbi08). Dit zal zich voornamelijk, maar niet alleen, voordoen bij de sbi08 met de waardes 70000, 701000, 70101 en 70102 (holdings en concerns). Voorzichtigheid is geboden bij tellingen op sbi08 niveau. Om te komen tot de publicatietellingen dient uit te worden gegaan van de variabele sbi08_2digit.
- Indien gesproken wordt over innovatieve bedrijven dan betreft dit bedrijven met ten minste één van de volgende innovaties: product, proces, afgebroken of nog lopende, organisatie of marketing innovatie. In het bestand kunnen deze worden geselecteerd door middel van de selectie INNO=1. Indien wordt gesproken over technologische innovatoren dan betreft dit enkel bedrijven met ten minste één van de volgende innovaties: product, proces, afgebroken of nog lopende innovaties. In het bestand kunnen deze worden geselecteerd door middel van de selectie INNOACT=1.

Inhoudsopgave

Bronvermelding	2
Beschikbare bestand(en):	3
1. Inleiding	5
2. Toelichting op de inhoud van de bestanden	6
Algemene informatie.....	6
Recordbeschrijving	6
Populatieafbakening.....	6
Kwaliteit.....	6
Ophoogfactoren.....	7
Breuk in reeks	7
Gegevens op Statline.....	7
3. Bestandsopbouw en toelichting	8
Bestandsopbouw	8
Toelichting op de variabelen	15
SBI08, SBI08_2DIGIT	15
Variabelen INNO t/m INMKT.....	15

1. Inleiding

Het team Microdata Services van het CBS stelt, onder [bepaalde voorwaarden](#), niet-openbare microdata (geanonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van “de Innovatie-enquête voor de verslagperiode 2014-2016 oftewel CIS 2016”.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

De volgende bijlagen zijn beschikbaar voor de remote access/On-site gebruikers:

- [Bijlage 1 Innovatie-enquêteformulier 2014-2016.pdf](#)
- [Bijlage 2 CIS 2016 HARMONISED SURVEY QUESTIONNAIRE.pdf](#)
- [Bijlage 3 Steekproeftrekking voor de CIS 2016.pdf](#)

2. Toelichting op de inhoud van de bestanden

Algemene informatie

Economische statistieken beogen iets te vertellen over een verzameling van elementen met bepaalde (gelijke) kenmerken: de doelpopulatie. Het vaststellen en registreren van de elementen die tot een doelpopulatie behoren, is een belangrijke stap in het productieproces van economische statistieken. Voor bedrijven en instellingen gebeurt dit in het Algemeen Bedrijvenregister, het ABR. Het ABR vormt de ruggengraat van het statistisch proces.

In het ABR-systeem worden bedrijven en instellingen, met hun identificatie- en structuurgegevens, vastgesteld en geregistreerd in voor statistisch onderzoek geschikte eenheden. Dit worden statistische eenheden genoemd.

De ondernemingsgroep (OG) is de meest omvattende verzameling van in Nederland gevestigde personen waarover overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend. De OG wordt beschouwd als de feitelijke actor in financiële processen, met name het financierings- en het inkomensverdeling proces. De OG wordt als statistische eenheid gebruikt door de Statistiek Financiën van Ondernemingen (SFO).

De bedrijfseenheid (BE_ID) is de feitelijke actor in het productieproces en heeft de volgende kenmerken: autonoom, beschrijfbaar en extern- ofwel marktgericht. Binnen een bedrijfseenheid wordt er in de regel maar één economische activiteit (volgens de SBI) uitgeoefend. In de praktijk komen wel nevenactiviteiten voor. De bedrijfseenheid is de statistische eenheid voor de productiestatistieken, de korte termijn statistieken en de innovatiestatistiek.

Recordbeschrijving

Een record in het hier beschreven microdatabestand geeft per bedrijfseenheid (BE_ID) informatie over Innovatie.

Populatieafbakening

Het populatiebestand is gebaseerd op het Gecoördineerde Populatiebestand van 1 december 2016, zoals op die datum bekend bij het ABR (Algemeen Bedrijvenregister).

Kwaliteit

Het microdatabestand is een gaafgemaakt en deels geïmputeerd bestand. Dit betekent dat het CBS controles en correcties op de variabelen heeft uitgevoerd en waar nodig partiële non-respons heeft geïmputeerd. Voor de controles en imputatie is gebruik gemaakt van de Eurostat voorschriften voor de Community Innovation Survey.

Deze innovatie-enquête is de negende die in geharmoniseerd Europees verband plaatsvond.

Het eindbestand vormt de basis voor de uitkomsten in Statline, de elektronische databank van het CBS. Mits gewerkt wordt met het ophooggewicht, Weight16, zoals beschreven op

pagina 3, dan komen de uitkomsten van dit microdatabestand overeen met de cijfers in de volgende Statline tabellen:

Bedrijven met innovaties; kerncijfers

Innovatie bij bedrijven; bedrijfstakken

Innovatie bij bedrijven; bedrijfstakken naar bedrijfsgrootte

Ophoogfactoren

De responderende bedrijven vormen een afspiegeling van de totale bedrijvenpopulatie in Nederland (ABR-populatie van december 2016). Per stratum (bepaald door de bedrijfsactiviteit – sbi 2-digit - en grootteklasse van het bedrijf) wordt een ophoogfactor bepaald. Gegeven voor een stratum: het aantal responderende bedrijven (n) en totaal aantal (N) bedrijven in de gecoördineerde populatieschatting, wordt de ophoogfactor $WEIGHT16 = N/n$. Als binnen een stratum niet voldoende responderende bedrijven zijn, of het stratum bevat niet voldoende bedrijven, worden strata net zo lang samengevoegd tot het ‘probleem’ is verholpen. Hierbij worden in eerste instantie grootteklassen samengevoegd tot publicatiegrootteklassen, en vervolgens bedrijfsactiviteiten tot publicatieniveau.

Breuk in reeks

Voor CIS 2014-2016 is in de elektronische vragenlijst een controle geïntroduceerd tussen vraag H1 of is samengewerkt bij product- en procesinnovatie en vraag H2 met welk type partner is samengewerkt. Bij het invullen is het verplicht gesteld om bij H2 tenminste één type partner te benoemen indien vraag H1 met ja is beantwoord. Hierdoor is bij de variabelen over samenwerking bij product- en procesinnovatie is een reeksbreuk ontstaan tussen CIS 2014 en CIS 2016. De extra controle in de vragenlijst heeft ertoe geleid dat minder bedrijven aangegeven te hebben samengewerkt.

Gegevens op Statline

[Bedrijven met innovaties; kerncijfers](#)

[Innovatie bij bedrijven; bedrijfstakken](#)

[Innovatie bij bedrijven; bedrijfstakken naar bedrijfsgrootte](#)

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw

Onderstaand volgt een overzicht van alle variabelen.

Nr	Variabele en omschrijving	Form.
1	be_id Bedrijfsidentificatienummer	F8
2	Weight16 Ophoogfactor CIS2016	F8.2
3	SBI08 Standaard BedrijfsIndeling SBI 2008	A5
4	SBI08_2digit Standaard BedrijfsIndeling SBI 2008 - 2 dgittniveau	A2
5	GkSbs16 Originele gk_sbs (Structural Business Statistics) grootteklasse werkzame personen	F12
6	ENMRG A1 Is/heeft uw bedrijf in de afgelopen 3 jaar periode 2014-2016: gefuseerd met een ander bedrijf of (deel van) een ander bedrijf overgenomen	F1
7	ENOUT A1 Is/heeft uw bedrijf in de afgelopen 3 jaar periode 2014-2016: bepaalde activiteiten afgestoten, beëindigd of uitbesteed	F1
8	MARLOC A2 Afzetmarkt: Lokaal/regionaal binnen Nederland	F1
9	MARNAT A2 Afzetmarkt: Heel Nederland	F1
10	MAREUR A2 Afzetmarkt: Overig Europa	F1
11	MAROTH A2 Afzetmarkt: Overige werelddelen	F1
12	LARMAR A3 Afzetmarkt: Belangrijkste markt in termen van omzet in 2014-2016	F1
13	INPDGD B1 Goederen die voor úw bedrijf nieuw of sterk verbeterd zijn	F1
14	INPDSV B1 Diensten die voor úw bedrijf nieuw of sterk verbeterd zijn	F1
15	INITGD B2 Productinnovatie goederen: ontwikkeld door bedrijf zelf	F1
16	INTOGD B2 Productinnovatie goederen: ontwikkeld door bedrijf zelf samen met andere bedrijven of instellingen	F1
17	INADGD B2 Productinnovatie goederen: ontwikkeld door aanpassing van goederen of diensten die oorspronkelijk ontwikkeld zijn door andere bedrijven of instellingen	F1
18	INOTHGD B2 Productinnovatie goederen: ontwikkeld door uitsluitend andere bedrijven of instellingen	F1

Nr	Variabele en omschrijving	Form.
19	INITSV B2 Productinnovatie diensten: ontwikkeld door bedrijf zelf	F1
20	INTOSV B2 Productinnovatie diensten: ontwikkeld door bedrijf zelf samen met andere bedrijven of instellingen	F1
21	INADSV B2 Productinnovatie diensten: ontwikkeld door aanpassing van goederen of diensten die oorspronkelijk ontwikkeld zijn door andere bedrijven of instellingen	F1
22	INOTHSV B2 Productinnovatie diensten: ontwikkeld door uitsluitend andere bedrijven of instellingen	F1
23	NEWMKT B3 Productinnovaties Nieuw voor uw markt	F1
24	NEWFRM B3 Productinnovaties Alleen nieuw voor uw bedrijf	F1
25	TURNMAR B4 Productinnovaties Omzetaandeel Nieuw voor uw markt	F3
26	TURNIN B4 Productinnovaties Omzetaandeel Alleen nieuw voor uw bedrijf	F3
27	TURNUNG B4 Productinnovaties Omzetaandeel Onveranderd of slechts licht veranderd	F3
28	INPDFC B5 Productinnovaties Een noviteit voor Nederland?	F1
29	INPDFE B5 Productinnovaties Een noviteit voor Europa?	F1
30	INPDFW B5 Productinnovaties Een noviteit voor de wereld?	F1
31	INSPSD C1 Procesinnovatie Nieuwe/verbeterde methoden voor de productie van goederen of diensten.	F1
32	INPSLG C1 Procesinnovatie Nieuwe/verbeterde methoden voor de logistiek (levering of distributie) van uw goederen of diensten.	F1
33	INPSSU C1 Procesinnovatie Nieuwe/verbeterde methoden voor ondersteunende activiteiten voor uw processen, zoals onderhoudssystemen of aankoop-, boekhoudkundige of calculatiemethoden	F1
34	INITPS C2 Procesinnovatie Wie heeft deze procesinnovatie ontwikkeld: Uw bedrijf zelf	F1
35	INTOPS C2 Procesinnovatie Wie heeft deze procesinnovatie ontwikkeld: Uw bedrijf samen met andere bedrijven of instellingen	F1
36	INADPS C2 Procesinnovatie Wie heeft deze procesinnovatie ontwikkeld: Uw bedrijf door aanpassing van processen die oorspronkelijk ontwikkeld zijn door andere bedrijven of instellingen	F1

Nr	Variabele en omschrijving	Form.
37	INOTHPS C2 Procesinnovatie Wie heeft deze procesinnovatie ontwikkeld: Uitsluitend andere bedrijven of instellingen	F1
38	INPSNM C3 Procesinnovatie Heeft uw bedrijf gedurende 2014-2016 procesinnovaties geïntroduceerd die nieuw voor uw markt waren?	F1
39	INABA D1 Heeft uw bedrijf innovatie-activiteiten verricht voor het ontwikkelen en implementeren van product- of procesinnovaties die in de periode 2014–2016 zijn afgebroken?	F1
40	INONG D1 Heeft uw bedrijf innovatie-activiteiten verricht voor het ontwikkelen en implementeren van product- of procesinnovaties die eind 2016 nog niet waren afgerond?	F1
41	RRDIN E1 Innovatie-activiteiten, R&D onderzoek met eigen personeel	F1
42	RDENG E1 Innovatie-activiteiten, R&D onderzoek met eigen personeel doorlopend of incidenteel	F1
43	RRDEX E2 Innovatie-activiteiten: Uitbestede R&D	F1
44	RMAC E2 Innovatie-activiteiten: Aankoop machines, apparatuur en software	F1
45	ROEK E2 Innovatie-activiteiten: Aankoop van andere externe kennis	F1
46	RTR E2 Innovatie-activiteiten: Opleiding	F1
47	RMAR E2 Innovatie-activiteiten: Marktintroductie van innovatie	F1
48	RDSG E2 Innovatie-activiteiten: Ontwerp/Design	F1
49	RPRE E2 Innovatie-activiteiten: Andere voorbereidingen	F1
50	RALLX F6 Totale innovatie-uitgaven in 2016	F5
51	FUNLOC G1 Overheidssteun ontvangen van Lokale of regionale overheden	F1
52	FUNGMT G1 Overheidssteun ontvangen van Nationale overheid (inclusief agentschappen of ministeries)	F1
53	FUNEU G1 Overheidssteun ontvangen van Europese Unie (inclusief EU-kaderprogramma's en het Horizon 2020 programma)	F1
54	FUNRTD G2 Deel genomen aan zevende kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkelingen van de EU of het Horizon 2020 Programma voor Onderzoek en Innovatie	F1

Nr	Variabele en omschrijving	Form.
55	CO H1 Heeft uw bedrijf in de periode 2014–2016 bij innovatie-activiteiten samengewerkt met andere bedrijven of instellingen?	F1
56	CO11 H2 Andere bedrijven binnen uw concern NL	F1
57	CO12 H2 Andere bedrijven binnen uw concern, ander eur.land	F1
58	CO16 H2 Andere bedrijven binnen uw concern, overige landen	F1
59	CO21 H2 Leveranciers van apparatuur, materialen, componenten of software NL	F1
60	CO22 H2 Leveranciers van apparatuur, materialen, componenten of software, ander eur.land	F1
61	CO26 H2 Leveranciers van apparatuur, materialen, componenten of software, overige landen	F1
62	CO311 H2 Afnemers private sector NL	F1
63	CO312 H2 Afnemers private sector, ander eur.land	F1
64	CO316 H2 Afnemers private sector, overige landen	F1
65	CO321 H2 Afnemers publieke sector NL	F1
66	CO322 H2 Afnemers publieke sector, ander eur.land	F1
67	CO326 H2 Afnemers publieke sector, overige landen	F1
68	CO41 H2 Concurrenten of andere bedrijven in uw bedrijfstak NL	F1
69	CO42 H2 Concurrenten of andere bedrijven in uw bedrijfstak, ander eur.land	F1
70	CO46 H2 Concurrenten of andere bedrijven in uw bedrijfstak, overige landen	F1
71	CO51 H2 Consultants of commerciële laboratoria NL	F1
72	CO52 H2 Consultants of commerciële laboratoria, ander eur.land	F1
73	CO56 H2 Consultants of commerciële laboratoria, overige landen	F1
74	CO61 H2 Universiteiten of andere instellingen voor hoger onderwijs NL	F1
75	CO62 H2 Universiteiten of andere instellingen voor hoger onderwijs, ander eur.land	F1
76	CO66 H2 Universiteiten of andere instellingen voor hoger onderwijs, overige landen	F1

Nr	Variabele en omschrijving	Form.
77	CO71 H2 Overheids- of openbare onderzoeksinstituten NL	F1
78	CO72 H2 Overheids- of openbare onderzoeksinstituten, ander eur.land	F1
79	CO76 H2 Overheids- of openbare onderzoeksinstituten, overige landen	F1
80	CO81 H2 Particuliere onderzoeksinstituten NL	F1
81	CO82 H2 Particuliere onderzoeksinstituten, ander eur.land	F1
82	CO86 H2 Particuliere onderzoeksinstituten, overige landen	F1
83	ORGBUP I1 Organisatorische innovatie: Nieuwe bedrijfsprocedures (ketenintegratie, supply chain management, herontwerp bedrijfsprocessen, kennismanagement etc.)	F1
84	ORGWKP I1 Organisatorische innovatie: Nieuwe methodes voor het organiseren van professionele verantwoordelijkheden en het nemen van beslissingen	F1
85	ORGEXR I1 Organisatorische innovatie: Nieuwe methodes om externe relaties met andere bedrijven of instellingen te organiseren	F1
86	MKTDGP J1 Marketinginnovatie: Ingrijpende veranderingen in het esthetisch ontwerp of de verpakking van goederen of diensten, anders dan veranderingen die de functionele of gebruikseigenschappen van het product betreffen	F1
87	MKTPDP J1 Marketinginnovatie: Gebruik van nieuwe media of technieken voor reclame voor producten	F1
88	MKTPDL J1 Marketinginnovatie: Nieuwe methodes voor de positionering van een product in de markt of nieuwe verkoopkanalen	F1
89	MKTPRI J1 Marketinginnovatie: Nieuwe methodes voor prijsstellingen van goederen of diensten	F1
90	PUBDOM K1 Inkoop door overheid en innovatie. Nederlandse overheidsorganisaties	F1
91	PUBFOR K1 Inkoop door overheid en innovatie. Buitenlandse overheidsorganisaties	F1
92	PBINCT K2 Inkoop door overheid en innovatie. Heeft uw bedrijf innovatieactiviteiten uitgevoerd als onderdeel van die contracten? Ja, want de innovatieactiviteiten waren vereist volgens het contract	F1
93	PBNOCT K2 Inkoop door overheid en innovatie. Heeft uw bedrijf innovatieactiviteiten uitgevoerd als onderdeel van die contracten? Ja, maar de innovatieactiviteiten waren niet vereist volgens het contract	F1

Nr	Variabele en omschrijving	Form.
94	PBNOINN K2 Inkoop door overheid en innovatie. Heeft uw bedrijf innovatieactiviteiten uitgevoerd als onderdeel van die contracten? Nee	F1
95	PROPAT L1 Heeft uw bedrijf in de periode 2014-2016 een octrooi aangevraagd?	F1
96	PRODSG L1 Heeft uw bedrijf in de periode 2014-2016 een industrieel ontwerp gedeponneerd?	F1
97	PROTM L1 Heeft uw bedrijf in de periode 2014-2016 een handelsmerk gedeponneerd?	F1
98	PROTS L1 Heeft uw bedrijf in de periode 2014-2016 een bedrijfsgeheim gebruikt?	F1
99	PROCP L1 Heeft uw bedrijf in de periode 2014-2016 een auteursrecht vastgelegd?	F1
100	TURN16 M1 Hoeveel bedroeg de totale omzet van uw bedrijf in 2016? (1000 euro)	F9
101	SLO16 M2 Hoeveel procent van de totale omzet werd gerealiseerd door verkopen aan klanten in het buitenland?	F3
102	EMP16 M3 Hoeveel werknemers had uw bedrijf gemiddeld in 2016 in dienst?	F9
103	EMPUD M4 Hoeveel procent van de werkzame personen in uw bedrijf had in 2016 een hbo- of wo-diploma?	F3
104	HCOMPR N1 Reden dat uw bedrijf geen innovatie-activiteiten heeft verricht in de periode 2014-2016? Geen noodzaak om te innoveren	F1
105	HBARIN N1 Reden dat uw bedrijf geen innovatie-activiteiten heeft verricht in de periode 2014-2016? Innovatie overwogen maar te veel belemmeringen	F1
106	HLDEM N2 Hoe belangrijk waren de volgende redenen voor uw bedrijf om geen innovatie-activiteiten te verrichten in de periode 2014-2016? Weinig vraag naar innovaties in uw markt	F1
107	HPRIOR N2 Hoe belangrijk waren de volgende redenen voor uw bedrijf om geen innovatie-activiteiten te verrichten in de periode 2014-2016? Geen noodzaak om te innoveren vanwege eerdere innovaties	F1
108	HCOMPL N2 Hoe belangrijk waren de volgende redenen voor uw bedrijf om geen innovatie-activiteiten te verrichten in de periode 2014-2016? Geen noodzaak om te innoveren vanwege weinig concurrentie in uw markt	F1
109	HIDIN N2 Hoe belangrijk waren de volgende redenen voor uw bedrijf om geen innovatie-activiteiten te verrichten in de periode 2014-2016? Ontbreken van goede ideeën om te innoveren	F1

Nr	Variabele en omschrijving	Form.
110	HFENT N3 Hoe belangrijk waren de volgende belemmeringen voor uw bedrijf om niet te innoveren gedurende de periode 2014-2016? Gebrek aan interne financiering voor innovatie	F1
111	HCRE N3 Hoe belangrijk waren de volgende belemmeringen voor uw bedrijf om niet te innoveren gedurende de periode 2014-2016? Gebrek aan krediet of eigen vermogen	F1
112	HPER N3 Hoe belangrijk waren de volgende belemmeringen voor uw bedrijf om niet te innoveren gedurende de periode 2014-2016? Gebrek aan gekwalificeerd personeel binnen uw bedrijf	F1
113	HPAR N3 Hoe belangrijk waren de volgende belemmeringen voor uw bedrijf om niet te innoveren gedurende de periode 2014-2016? Gebrek aan samenwerkingspartners	F1
114	HSUBS N3 Hoe belangrijk waren de volgende belemmeringen voor uw bedrijf om niet te innoveren gedurende de periode 2014-2016? Moeilijkheden om subsidies te krijgen voor innovatie	F1
115	HDEM N3 Hoe belangrijk waren de volgende belemmeringen voor uw bedrijf om niet te innoveren gedurende de periode 2014-2016? Onzekere marktvrage voor uw innovatie-ideeën	F1
116	HCOMPH N3 Hoe belangrijk waren de volgende belemmeringen voor uw bedrijf om niet te innoveren gedurende de periode 2014-2016? Te veel concurrentie binnen uw markt	F1
117	INNO Bedrijven met innovatie (ruim)	F1
118	NON_INNO Bedrijven zonder innovatie	F1
119	INNOACT Bedrijven met technologische innovatie	F1
120	INNORGMK Bedrijven met niet-technologise innovatie	F1
121	INPDT Bedrijven met product innovatie	F1
122	INPCS Bedrijven met proces innovatie	F1
123	INABAINONG Bedrijven met afgebroken of niet afgeronde innovatie	F1
124	INORG Bedrijven met organisatorise innovatie	F1
125	INMKT Bedrijven met marketing innovatie	F1

Toelichting op de variabelen

In deze paragraaf wordt informatie over de variabelen gegeven.

SBI08, SBI08_2DIGIT

De Standaard Bedrijfsindeling (SBI) is een classificatie van economische activiteiten en wordt door het CBS o.a. gebruikt om bedrijfseenheden te rubriceren naar hun hoofdactiviteit. Meer informatie over SBI 2008 op [SBI-2008](#).

Voor Remote Access en On-site gebruikers is de codelijst te vinden op K:\Utilities\Code_Listings\bedrijfsindelingen\.

Variabelen INNO t/m INMKT

Aan het eind van het bestand zitten nog enkele afgeleide variabelen, die gebruikt worden voor publicaties, deze zijn samengesteld uit de andere variabelen.

naam	omschrijving	afleiding
INNO	bedrijven met innovatie	INPDGD=1 or INPDSV=1 or INSPD=1 or INPSLG=1 or INPSSU=1 or INABA=1 or INONG=1 or ORGBUP=1 or ORGWKP=1 or ORGEXR=1 or MKTDGP=1 or MKTPDP=1 or MKTPDL=1 or MKTPRI=1
NON_INNO	bedrijven zonder innovatie	INPDGD=0 and INPDSV=0 and INSPD=0 and INPSLG=0 and INPSSU=0 and INABA=0 and INONG=0 and ORGBUP=0 and ORGWKP=0 and ORGEXR=0 and MKTDGP=0 and MKTPDP=0 and MKTPDL=0 and MKTPRI=0
INNOACT	product en/of proces innovatie en/of afgebroken nog lopende innovatie	INPDGD=1 or INPDSV=1 or INSPD=1 or INPSLG=1 or INPSSU=1 or INABA=1 or INONG=1
INNORGMK	organisatie en/of marketing innovatie	ORGBUP=1 or ORGWKP=1 or ORGEXR=1 or MKTDGP=1 or MKTPDP=1 or MKTPDL=1 or MKTPRI=1
INPDT	product innovatie	INPDGD=1 or INPDSV=1
INPCS	proces innovatie	INSPD=1 or INPSLG=1 or INPSSU=1
INABAINONG	afgebroken en/of nog niet voltooide innovatie	INABA=1 or INONG=1
INORG	organisatie innovatie	ORGBUP=1 or ORGWKP=1 or ORGEXR=1
INMKT	marketing innovatie	MKTDGP=1 or MKTPDP=1 or MKTPDL=1 or MKTPRI=1